

POSTANOWIENIE

20 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Paweł Grzegorzczuk

na posiedzeniu niejawnym 20 lutego 2026 r. w Warszawie

w sprawie z powództwa H.C.

przeciwko G. spółce akcyjnej w W.

o zapłatę

oraz z powództwa A.C.

przeciwko G. spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

na skutek skargi kasacyjnej G. spółki akcyjnej

w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z 18 grudnia 2024 r., I ACa 835/24,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną co do powoda A.C.;**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałym zakresie;**
- 3. obciąża pozwaną kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz H.C., pozostawiając ich wyliczenie referendarzowi sądowemu;**
- 4. oddala wniosek A.C. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana G. S.A. w W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 18 grudnia 2024 r. wydanego na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu z dnia 19 grudnia 2023 r. wydanego w sprawach połączonych do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia (k. 59) z powództw H.C. i A.C. o zapłatę. Wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczono w skardze łączną kwotą 117 240 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w procesie w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych. Przy ocenie dopuszczalności skargi kasacyjnej od wyroku kończącego postępowanie, w którym doszło do połączenia spraw do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia na podstawie art. 219 k.p.c., wartość przedmiotu zaskarżenia w każdej z tych spraw nie sumuje się, a dopuszczalność skargi kasacyjnej podlega ocenie w każdej z połączonych spraw z osobna, stosownie do wartości przedmiotu zaskarżenia właściwej każdej z tych spraw (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 sierpnia 2018 r., II CSK 186/18 i z dnia 28 marca 2023 r., III CZ 334/22 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2019 r., II CSK 383/18).

Pozwana zaskarżyła wyrok Sądu Apelacyjnego w punkcie 2 co do oddalenia apelacji od rozstrzygnięcia zasądzającego zadośćuczynienie od pozwanej na rzecz powoda H.C. ponad kwotę 52 980, 00 zł, tj. co do kwoty 80 120 zł, mając na względzie, że Sąd Okręgowy zasądził na rzecz tego powoda tytułem zadośćuczynienia kwotę 133 100 zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia wobec pozwanego H.C. wynosiła zatem 80 120 zł.

Pozwana zaskarżyła ponadto wyrok Sądu Apelacyjnego w punkcie 4 co do oddalenia apelacji od rozstrzygnięcia zasądzającego od pozwanej zadośćuczynienie na rzecz powoda A.C. ponad kwotę 53 470 zł., tj. co do kwoty 37 120 zł, mając na względzie, że Sąd Okręgowy zasądził na rzecz tego powoda tytułem zadośćuczynienia kwotę 90 590 zł. Tak sformułowany zakres zaskarżenia był nieprawidłowy, zważywszy, że punkt 4 zaskarżonego wyroku Sądu

Apelacyjnego nie obejmował takiego rozstrzygnięcia, gdyż orzeczono w nim jedynie o kosztach postępowania apelacyjnego w relacji między pozwaną a powodem A.C.. Nawet jednak przyjąwszy, że sposób sformułowania zakresu zaskarżenia był wynikiem oczywistej omyłki i intencją pozwanej było zakwestionowanie – także w odniesieniu do powoda A.C. – punktu 2 zaskarżonego wyroku wartość przedmiotu zaskarżenia w relacji między pozwaną a powodem A.C. wynosiła 37 120 zł.

W tym stanie rzeczy skarga kasacyjna co do powoda A.C. podlegała odrzuceniu jako niedopuszczalna (art. 398⁶ § 3 w związku z art. 398² § 1 k.p.c.).

W pozostałym zakresie należało przypomnieć, że zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, będącej nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującym od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (przyczyn kasacyjnych).

W okolicznościach sprawy, wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, pozwana powołała się na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Zdaniem pozwanej, Sąd Apelacyjny, wcześniej zaś Sąd Okręgowy, orzekł ponad żądanie, zasądzając na rzecz powoda H.C. zadośćuczynienie w kwocie wyższej aniżeli objęta żądaniem. Ponadto, w przekonaniu pozwanej zasądzona tytułem zadośćuczynienia kwota jest rażąco zawyżona.

Wykazanie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej stawia skarżącemu szczególnie wysokie wymagania. Jak przyjmuje się w utrwalonej judykaturze Sądu

Najwyższego, oczywista zasadność skargi kasacyjnej oznacza, że dla przeciętnego prawnika podstawy wskazane w skardze *prima facie* zasługują na uwzględnienie. Oczywiście jest przy tym tylko to, co można dostrzec bez potrzeby głębszej analizy, czy przeprowadzenia dłuższych badań lub dociekań. Zarzucane uchybienia muszą zatem mieć kwalifikowany charakter, odnosić się do konkretnych, powołanych przez skarżącego przepisów prawa i być dostrzegalne na pierwszy rzut oka (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52, z dnia 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, OSNC 2001, nr 10, poz. 156 i z dnia 15 czerwca 2018 r., III CSK 38/18).

Bliższa analiza wniosku nie pozwalała uznać, by skarga kasacyjna była – w przyjętym rozumieniu – oczywiście uzasadniona.

W pierwszej spośród kwestii wskazanych we wniosku, zważywszy, że w podstawach skargi zarzucono w tym kontekście naruszenie m.in. art. 321 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., należało zauważyć, że sąd drugiej instancji może naruszyć

art. 321 § 1 k.p.c. tylko wtedy, gdy zasądzi ponad żądanie (*plus*), względnie orzeknie o czymś innym, niż było objęte żądaniem (*aliud*) (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 lutego 2024 r., I CSK 4759/22 i powołane tam orzecznictwo). Sytuacja taka nie miała miejsca w sprawie zakończonej zaskarżonym wyrokiem, którym Sąd Apelacyjny częściowo uwzględnił apelację pozwanej, oddalając częściowo powództwo o zapłatę odsetek (punkt 1 lit. a) i b) sentencji), a w pozostałym zakresie apelację tę oddalił.

W zakresie natomiast, w jakim pozwana w istocie zarzucała, że Sąd Apelacyjny, rozpoznając apelację, nie dostrzegł, że ponad żądanie orzekł Sąd Okręgowy, należało zauważyć, iż zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, z zastrzeżeniem nieważności postępowania, sąd drugiej instancji pozostaje związany zarzutami naruszenia prawa procesowego podniesionymi w apelacji (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r., III CZP 49/07, OSNC 2008, nr 6, poz. 55). Pozwana nie zarzucała w apelacji naruszenia art. 321 § 1 k.p.c., jak również powołanego w skardze art. 193 k.p.c., toteż wytykanego Sądowi Apelacyjnemu uchybienia – niezależnie od ewentualnej

możliwości poszukiwania odstępstw od reguły związania sądu drugiej instancji, z zastrzeżeniem nieważności postępowania, procesowymi zarzutami apelacji – nie można było traktować jako podstawy do przyjęcia, że skarga kasacyjna jest zasadna w stopniu oczywistym, elementarnym i widocznym już na pierwszy rzut oka.

Do takiej konkluzji nie skłaniała również argumentacja odnosząca się do wysokości zadośćuczynienia. Przepisy art. 446 § 4, podobnie jak art. 445 § 1 i art. 448 k.c., posługując się pojęciem „odpowiednia suma”, odsyłają do szeregu niedookreślonych kryteriów, których stosowanie ma z natury rzeczy ocenny charakter i zależy od indywidualnych okoliczności sprawy. Ustalenie wysokości kwoty zasądzanej tytułem zadośćuczynienia stanowi w związku z tym domenę sądów *meriti*. W tym przypadku, ingerencja ze strony Sądu Najwyższego musi zatem zakładać rażące przekroczenie granic uznania sędziowskiego przez sąd drugiej instancji, co dotyczy tym bardziej sytuacji, w której teza o zawyżeniu lub zaniżeniu zadośćuczynienia miałyby uzasadniać przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jako oczywiście zasadnej (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 2022 r., II CSKP 124/22, postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 lipca 2017 r., V CSK 86/17 i z dnia 19 czerwca 2018 r., IV CSK 54/18).

Argumenty wniosku – w zestawieniu z motywami zaskarżonego orzeczenia – nie przekonywały, aby tego rodzaju przypadek wystąpił w sprawie, w której wydano zaskarżony wyrok.

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3, art. 398⁹ § 2, art. 98 § 1-1¹, art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Wniosek A.C. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego oddalono, albowiem w odpowiedzi na skargę kasacyjną nie dostrzeżono argumentów przemawiających za jej odrzuceniem i wniesiono o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie, co nie miało miejsca.

Paweł Grzegorzczuk
(K.G.)

[a.]